

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Minorities & Multilingualism van de Rijksuniversiteit Groningen**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Rijksuniversiteit Groningen
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-bachelor
onderwerp		Minorities & Multilingualism (180 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 7 november 2013
accreditatie wo-bachelor	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
Minorities & Multilingualism van	Locatie opleiding	: Groningen
de Rijksuniversiteit Groningen	Datum goedkeuren	
(002138)	panel	: 18 september 2012
ons kenmerk	Datum locatiebezoeken	: 6, 7 en 8 maart 2013
NVAO/20142247/LL	Datum visitatierapport	: 3 oktober 2013
bijlagen		
3	Instellingstoets kwaliteitszorg	: Ja, positief besluit onder voorwaarden van 7 augustus 2013

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel Taal- en Letterkunde 2013 over de bacheloropleidingen Friese Taal en Cultuur, Taalwetenschap, Nederlandse Taal en Cultuur, Engelse Taal en Cultuur en Europese Talen en Culturen van de Rijksuniversiteit Groningen. Het panel heeft de opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Het rapport vermeldt de naam van de opleiding (Friese Taal en Cultuur) zoals die gold voor de naamswijziging. De opleiding Friese Taal en Cultuur bevindt zich in een periode van transitie. Tot en met studiejaar 2011-2012 was het een zelfstandige opleiding. Door de geringe instroom van hoofdvakstudenten en door de financiële problemen van de faculteit werd besloten de opleiding onderdeel te maken van de nieuwe opleiding Europese Talen en Culturen. Voor het collegejaar 2012-2013 maakt het opleidingsprogramma Fries onderdeel uit van dit bredere bacheloropleidingsprogramma, met behoud van de eigen CROHO-code.

Pagina 2 van 8 Fries is echter in een aantal opzichten niet vergelijkbaar met buitenlandse talen. Bovendien vinden de rijksoverheid en de provincie Friesland het van belang dat Fries als tweede rijkstaal een plaats houdt als zelfstandige opleiding in het universitaire onderwijs, waarvoor Groningen de meest geëigende plek is. Daarom is er een nieuw programma ontworpen dat per 2013-2014 aangeboden zal worden. In het nieuwe programma wordt Fries bestudeerd onder de bredere noemer Minderheden en Meertaligheid (Nieuwe opleidingsnaam in CROHO: Minorities & Multilingualism).

De commissie beoordeelt in dit rapport de 'oude' opleiding Friese Taal en Cultuur wanneer het om de ervaringen van de studenten en om de behaalde resultaten gaat. Bij de beoordeling van de doelstellingen en deels ook bij de beoordeling van de programmaopzet richt de commissie zich op het nieuwe programma Friese Taal en Cultuur met een accent op Minderheden en Meertaligheid. De commissie spreekt zich niet uit over Fries in het kader van de opleiding Europese Talen en Culturen omdat deze constructie slechts tijdelijk is, voor de duur van één jaar.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De Nederlandse bachelor- en masteropleidingen op het gebied van taal- en letterkunde hanteren een gemeenschappelijk referentiekader. De commissie heeft het domeinspecifieke referentiekader bestudeerd en concludeert dat dit een goede basis is voor de beoordeling van de individuele opleidingen.

De bacheloropleiding Friese Taal en Cultuur beoogt studenten op te leiden die grondige kennis en inzicht bezitten van de Friese taal in al haar aspecten en een bredere kennis van de sociale, culturele, taalkundige en politieke aspecten van minderheidstalen. Aan het eind van de opleiding kunnen de studenten situaties en problemen analyseren en onderzoeken die te maken hebben met het Fries, zijn positie in Friesland en Nederland en meer in het algemeen met aspecten van minderheidstalen en meertaligheid. Ze beheersen het Fries op academisch niveau. De commissie stelt vast dat de geformuleerde doelstellingen passend zijn voor het vakgebied en het nagestreefde wetenschappelijke bachelorniveau. De commissie is van oordeel dat de opleiding met het nieuwe programma en de daarin aangeboden bredere invalshoek een interessante richting inslaat.

De opleiding bereidt studenten voor op een aansluitende masteropleiding in binnen- of buitenland. Afgestudeerden kunnen met hun bachelordiploma ook direct de arbeidsmarkt betreden. Mogelijkheden liggen volgens informatie van de opleiding vooral in de Friese context: in de journalistiek, het onderwijs, beleidswerk of bij culturele instellingen, wat volgens de commissie realistische opties zijn.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding Friese Taal en Cultuur omvat drie studiejaar van elk 60 ECTS. In het eerste jaar krijgen de studenten inleidingen in de Friese literatuur, de geschiedenis van Friesland, de taalkunde en de sociolinguïstiek. Daarnaast verbeteren ze in de taalvaardigheids cursussen hun beheersing van het Fries zodat ze op academisch niveau kunnen schrijven en presenteren. Voor niet-Friestaligen wordt een voorbereidende cursus georganiseerd. In het tweede en derde jaar krijgen studenten verdiepende vakken. Door een minor en keuzeruimte kunnen studenten zich voorbereiden op een bepaalde masteropleiding of positie op de arbeidsmarkt. De opleiding wordt afgerond met een bachelorscriptie. De commissie vindt het programma helder opgebouwd met een voldoende balans tussen diepgang en mogelijkheden tot verbreding.

Pagina 3 van 8 De opleiding biedt studenten veel mogelijkheden om in de praktijk kennis te maken met Friesland en het Fries. Niet alleen door het 'laboratorium Friesland', maar ook door stagemogelijkheden en excursies. De commissie stelt met waardering vast dat de docenten een groot netwerk hebben en dat ook alumni hierbij een rol spelen.

Het onderwijs is nauw verweven met het onderzoek van de docenten. De onderzoeksgerichtheid van de opleiding komt daarnaast tot uitdrukking in een aantal tweede- en derdejaars vakken waarbij de studenten zelfstandig onderzoek uitvoeren in Friesland. Dit omschrijft de opleiding als 'laboratorium Friesland'. Op die manier worden studenten voorbereid op het eindwerkstuk, de bachelorscriptie. Andere didactische uitgangspunten zijn de activerende opzet van het onderwijs en de studentgeoriënteerde aanpak. De commissie hoorde van de studenten dat ze in praktijk gebracht worden. De kleinschaligheid van de opleiding draagt hieraan duidelijk bij.

De opleiding kent de laatste jaren een zeer geringe instroom. De meeste studenten combineren de opleiding Friese Taal en Cultuur met een andere bacheloropleiding. Door de geringe aantallen en ingewikkelde studentenregistratie bij gecombineerde opleidingen is het moeilijk rendementspercentages te bepalen. De commissie adviseert de studievoortgang goed te bewaken.

De commissie heeft vastgesteld dat de docenten van de opleiding Friese Taal en Cultuur redelijk goed voor hun taken zijn toegerust. De docenten bleken zich ervan bewust dat verdere scholing van het team op het gebied van de studie van meertaligheid op internationaal niveau noodzakelijk is. De docenten vormen een hecht team dat de uitdaging van het nieuwe programma voortvarend heeft opgepakt.

De voorlichting aan studenten vooraf en tijdens de studie is naar het oordeel van de commissie adequaat georganiseerd. Ook de studiebegeleiding functioneert naar behoren. De studenten zijn tevreden over de faciliteiten (elektronische leeromgeving, bibliotheek en studieplekken).

De faculteit als geheel heeft een uitgewerkt kwaliteitszorgbeleid dat in de praktijk redelijk functioneert. Door de geringe studentenaantallen worden cursusevaluaties mondeling uitgevoerd. De oc functioneert naar het oordeel van de commissie adequaat.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie heeft vastgesteld dat de toetsen van de opleiding Friese Taal en Cultuur aan de eisen voldoen. De regelingen rondom de toetsen en de spreiding over het studiejaar zijn aan de maat. Er is een uitgewerkt plagiaatbeleid.

De examencommissie is pas recent ingericht en werkzaam volgens de WHW 2010. Een aantal zaken is al serieus ter hand genomen, maar er moeten nog flinke stappen gezet worden om tot uniformering te komen van de beoordelingspraktijk in de faculteit. De praktijk bij Friese taal en cultuur dat de bachelorscripties door twee docenten worden beoordeeld voldoet aan de criteria van de commissie.

De bachelorscripties die de commissie gelezen heeft laten zien dat het beoogde eindniveau van de opleiding door de studenten in alle gevallen voldoende tot ruim voldoende wordt gerealiseerd. De commissie stelt vast dat de bachelorgediplomeerden goed terechtkomen in een aansluitende masteropleiding of op de arbeidsmarkt. De opleiding houdt nauw contact

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Bestuurlijke afspraak

De rapporten van de opleidingen van de Rijksuniversiteit Groningen in het domein van de Taal en Letterkunde maken voor het merendeel van de opleidingen melding van het nog niet volledig ter hand nemen door de examencommissie van de wettelijke taken ten aanzien van de bewaking van de kwaliteit van de toetsing. Gezien het belang van dit laatste voor de onderwijskwaliteit en het feit dat het hier een formele verplichting betreft die voortvloeit uit de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, heeft de NVAO met de instelling de volgende bestuurlijke afspraak gemaakt:

- de instelling ziet er op toe dat de examencommissies van alle opleidingen in het domein van de Taal en Letterkunde hun taken en verantwoordelijkheden ter hand nemen op een wijze die in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voorgeschreven. Zij zal uiterlijk 31 december 2014 aan de NVAO aangeven welke maatregelen zij daartoe heeft genomen;
- de instelling zal het functioneren van de examencommissie onderwerp maken van een gerichte audit en daarbij onafhankelijke deskundigen een oordeel vragen. Zij zal uiterlijk 31 december 2015 de uitkomst van deze audit aan de NVAO rapporteren.

De instelling heeft in een telefoongesprek van de rector magnificus met de voorzitter van de NVAO op 11 juni 2014 aangegeven akkoord te gaan met deze afspraak.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 23 juni 2014 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Minorities & Multilingualism (180 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Groningen) van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is gelet op het bepaalde in artikel 5a.13e, vierde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek van kracht tot en met 29 juni 2015¹.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Nadat de instelling een onvoorwaardelijk positief besluit instellingstoets kwaliteitszorg heeft gekregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar in totaal 6 jaren.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel voltijd, deeltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	0%	33%	50%	13%	0%	
Uitval na 2jr	0%	50%	75%	25%		
Uitval na 3jr	25%	50%	75%			

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	0%	0%	0%	33,3%	100%
Rendement na 4 jaar	33,3%	0%	50%	66,7%	
Rendement na 5 jaar	66,7%	0%			
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	100%				

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010
Rendement na 3 jaar	12,5%	16,7%	0%	37,5%	100%
Rendement na 4 jaar	37,5%	16,7%	25%	50%	
Rendement na 5 jaar	50%	16,7%	25%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	62,5%	33,4%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	17%	83%	0 %

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	10 : 1
-------	--------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	12-14	8-10	8-10

- Prof. dr. Theo D'haen (voorzitter), hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven (2002-heden);
- Prof. dr. Geert Booij (lid), (emeritus) hoogleraar Algemene Taalwetenschap en Nederlands aan de Universiteit Leiden (2005-2012);
- Dr. Elisabeth van der Linden (lid), universitair hoofddocent Frans en Roemeens aan de Universiteit van Amsterdam (1979-2009);
- Prof. dr. Nadia Lie (lid), hoogleraar Literatuurwetenschap aan de Faculteit der Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven (1997-heden);
- Prof. dr. Achim Hermann Hölter (lid), hoogleraar Vergelijkende Literatuurwetenschappen aan de Universiteit van Wenen (2009-heden);
- Mirte Keulen BA (student-lid), masterstudent Literatuurstudies aan de Radboud Universiteit Nijmegen (2012-heden).

De commissie werd in haar oordeel over de opleidingen Friese taal en cultuur en Europese Talen en culturen geadviseerd door referenten met een specifieke taalexpertise:

- Prof. dr. Henning Waerp, hoogleraar Scandinavische literatuurwetenschap aan de Universiteit van Tromsø (2003-heden);
- Prof. dr. Rainer Grübel, (emeritus) hoogleraar Slavische literatuurwetenschap aan de Universiteit van Oldenburg (1986-2008);
- Prof. dr. Jarich Hoekstra, hoogleraar Friese filologie aan de Christian-Abrechts-Universität in Kiel (1999-heden);
- Prof. dr. Jyrki Kalliokoski, hoogleraar Finse talen en culturen aan de Helsingin Yliopisto (1999-heden).

Het panel werd ondersteund door dr. M.J.H. van der Weiden en C. Gorissen MA (gecertificeerd), secretarissen.